

NEVŞEHİR
HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ

TÜRK VERGİ SİSTEMİ

Öğr. Gör. Şeyma DEMİREL

KURUMLAR VERGİSİNİN BEYANI TARHI VE ÖDENMESİ

Kurumlar vergisinde **iki tip beyanname** verme hususu düzenlenmiştir.

Birinci tip beyannameler kurumların mükellef sıfatıyla kendi kazançlarını bildirmelerine yönelik kullandıkları **Kurumlar Vergisi Beyannamesi** ile **Özel Beyanname**; ikinci tip beyanname kurumlardan yapılacak kesintileri bildirmek için bunlara ödeme yapan ve vergi sorumlusu konumundaki kişilerce verilecek **Muhtasar Beyanname**dir.

KURUMLAR VERGİSİ BEYANNAMESİ

Beyannamenin Niteliği

Yıllık kurumlar vergisi beyannamesi tam veya dar mükelleflerin elde ettikleri kazançları bildirmek için kullanılır.

Kurumlar vergisi mükellefin veya vergi sorumlusunun veya vergi sorumlusunun beyanı üzerine tarh olunur.

Beyanname, ilgili bulunduğu hesap döneminin sonuçlarını içerir. Kurumlar vergisinde hesap dönemi aynı zamanda vergilendirme dönemidir.

Ancak, kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerin vergilendirme dönemleri özel hesap dönemleri olur.

Gelirleri sadece vergi kesintisine tabi tutulmuş gayrimenkul kira gelirlerinden ibaret olan kooperatiflerin bu gelirleri için yıllık beyanname vermezler.

Kurumlar Vergisi Beyannamesi Verilme Zamanı

Normal Hesap Döneminde: Kurumlar vergisi beyannamesi hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın 1. gününden 25. günü akşamına kadar mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine verilir. Bu durumda hesap döneminin takvim yılına (1 Ocak-31 Aralık) uygun olması halinde beyanname normal hesap dönemini takip eden dördüncü ay olan **Nisan ayının 1. gününden 25. günü akşamına** kadar verilecektir.

Özel Hesap Döneminde: Normal hesap dönemindeki beyan süresinin belirlenmesine ilişkin kural geçerlidir. Beyanname hesap dönemini kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın 1. gününden 25. günü akşamına kadar verilecektir. özel hesap döneminin kapandığı ayın farklı olmasına göre beyannamenin verileceği ay farklılık gösterecektir.

Örneğin; 30.06.2022 tarihinde sona eren bir özel hesap dönemi için beyanname vermenin son günü Haziran ayını takip eden dördüncü ay olan Ekim ayının 25. günü olacaktır.

Ülkeyi Terk Halinde: Dar mükelleflerde muhatabın Türkiye'yi terk etmesi halinde ülkeyi terk etmesinden önceki 15 gün içinde verilir.

Beyannamenin Verileceği Yer

Yıllık olarak verilen Kurumlar Vergisi beyannamesi mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine verilir.

Tam mükellefiyet esasına göre vergilendirilen kurumlarda, beyannamenin verileceği vergi dairesi kurumun kanuni veya iş merkezinin bulunduğu yerdeki vergi dairesidir.

Dar mükellef kurumlarda, kurumun Türkiye'deki işyerini veya daimi temsilcisinin bulunduğu yerin; Türkiye'de işyeri veya daimi temsilcisi olmadığı durumda, yabancı kuruma kazanç sağlayanların bağlı bulunduğu vergi dairesine verilir.

Kurumlar Vergisinin Oranı

Kurumlar vergisinin oranı %20'dir.

Bu oran 2025 yılı kazançları için %25 olarak uygulanmıştır.

İndirimli Oran

İndirimli kurumlar vergisi müessesesinin amacı;

- Kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedeflere uygun olarak, tasarrufları katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirmek,
- Üretimi ve istihdamı artırmak,
- Uluslararası rekabet gücünü arttıracak büyük ölçekli yatırımları özendirmek,
- Doğrudan yabancı yatırımları artırmak,
- Bölgesel gelişmişlik farklılıklarını gidermek,
- Araştırma ve geliştirme faaliyetlerini desteklemektir.

İndirimli kurumlar vergisi müessesesi ile **teşvik belgesine bağlanan yatırımlar** dolayısıyla elde edilen kazançların düşük oranda vergilendirilmesi öngörülmektedir.

Teşvikten yararlanma olanağı büyük ölçekli yatırımlar, bölgesel yatırımlar ve stratejik yatırımlara tanınmıştır.

İndirimli Kurumlar Vergisinden Yararlanmayacak Sektörler

- Finans ve sigortacılık sektöründe faaliyet gösteren kurumlar
- İş ortaklıkları
- Taahhüt işleri
- Yap- işlet modeli ile elektrik enerjisi üretim tesislerinin kurulması ve işletilmesi ile enerji satışının düzenlenmesi hakkında kanun kapsamındaki yatırımlar
- Bazı yatırım ve hizmetlerin yap-işlet-devret modeli çerçevesinde yaptırılması hakkında kanun kapsamında yapılan yatırımlar
- Rödovans sözleşmelerine bağlı olarak yapılan yatırımlar

Rödovans Sözleşmesi: Maden ocaklarının işletilmesini kiraya verilmesine ilişkin bir sözleşmedir.

İndirimli Kurumlar Vergisi Kapsamı

İndirimli kurumlar vergisi uygulaması, esas itibariyle teşvik belgesine bağlanan yatırımlardan elde edilen kazançlar, **yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden itibaren** yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar indirimli oranlar üzerinden kurumlar vergisine tabi tutulması esasına dayanmaktadır.

Uygulama Esasları

İndirimli kurumlar vergisi uygulamasında devlet '**yatırıma katkı tutarı**' kadar vergiden vazgeçmek suretiyle yatırımı desteklemektedir.

Yatırıma katkı tutarı, indirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla yatırımların devletçe karşılanacak tutarını, bu tutarın yapılan toplam yatırıma bölünmesi suretiyle bulunacak oran ise **yatırıma katkı oranını** ifade eder.

KURUMLAR VERGİSİNİN TARHI

Tarh Zamanı

Kurumlar Vergisi, beyannamenin verildiği vergi dairesi tarafından tarh olunur. Tarh işlemi, beyannamenin vergi dairesine verilmesi veya elektronik ortamda gönderilmesi durumunda verildiği veya gönderildiği günde; beyannamenin posta ile gönderilmesi durumunda beyannamenin ilgili vergi dairesine geldiği tarihi izleyen **üç gün** içinde yapılır.

Tarhiyatın Muhatabı

Tüzel kişiliğe sahip mükelleflerde tarhiyatın muhatabı tüzel kişiliktir. Tüzel kişiliği olmayan iktisadi kamu kuruluşları ile derneklere ve vakıflara ait iktisadi işletmelerden tüzel kişiliği haiz olmayanlar için bağlı oldukları kamu tüzel kişileri veya dernek veya vakıf; fonlarda fonun kurucusu; iş ortaklarında ise yönetici ortak veya ortaklardan herhangi birisi olacaktır.

Tarh İşlemi

Kurumlar Vergisi: Kurumlar Vergisi Matrahı * %20

Kurumlar Vergisi: (Kurum Kazancı- İstisna ve İndirimler) * 0.20

ÖRNEK:

Kazancı 500.000 TL olan bir kurum yıl içinde 60.000 TL iştirak kazancı elde etmiş olup, ilgili yılda okul yapmak için devlete 230.000 TL makbuz karşılığı bağış yapmıştır. Buna göre kurumun hesaplanan kurumlar vergisi matrahı ve kurumlar vergisi ne kadar olacaktır?

CEVAP:

Kurum Kazancı:	500.000
İstisna ve İndirimler:	290.000
-İştirak Kazançları (istisna)	60.000
-Bağış (indirim)	230.000
Kurumlar Vergisi Matrahı:	210.000
Hesaplanan Kurumlar Vergisi (210.000 * 0.20)	42.000

ÖRNEK

Bursa'da faaliyette bulunan X AŞ. 'ye ilişkin veriler şu şekildedir:

- Ticari bilanço karı 850.000 TL olup, yapılan giderlerin 30.000 TL'lik kısmı transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı olarak değerlendirilmiştir.
- Ticari bilanço karının 80.000 TL'lik kısmı Y AŞ. 'ye iştirak etmekten, 60.000 TL'lik kısmı ise 2019 yılında satmış olduğu gayrimenkulünü satmaktan kaynaklanmaktadır.
- Geçen yıldan devreden zarar 120.000 TL'dir.
- Bursaspor'a sponsorluk amacıyla 50.000 TL'lik bağışta bulunmuştur.
- Ödenen Geçici Kurumlar Vergisi tutarı 82.000 TL'dir.

Bu verilerden hareketle X AŞ.' nin ödeyeceği Kurumlar Vergisi ne kadardır?

CEVAP: Ticari Bilanço Karı: 850.000

(+) Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler: 30.000

İstisna ve İndirimler Önceki Kurum Kazancı: 880.000

(-) İstisnalar: 110.000

-İştirak kazançları istisnası: 80.000

-Gayrimenkul satış kazancı istisnası (60.000 *0.50): 30.000

(-) İndirimler:145.000

-Geçmiş yıl zararı: 120.000

-Sponsorluk amaçlı bağış: 25.000

Kurumlar Vergisi Matrahı: 625.000 TL

Hesaplanan Kurumlar Vergisi: 625.000 * %20: 125.000

(-) Mahsuplar (Geçici Vergi): 82.000 TL

Ödenecek Kurumlar Vergisi: 125.000 – 82.000 = 43.000 TL

ÖDENECEK VERGİNİN BULUNMASI

Hesaplanan kurumlar vergisinden bazı mahsuplar yapıldıktan sonra ödenecek kurumlar vergisine ulaşılır. Bu mahsuplar; yabancı ülkede ödenen vergiler, kesilen (tevkif edilen) vergiler, geçici vergi ve vergi indiriminden oluşmaktadır.

1) Yabancı Ülkelerde Ödenen vergiler

Yabancı ülkelerden elde edilerek Türkiye’de genel netice hesaplarına intikal ettirilen kazançlardan mahallinde ödenen kurumlar vergisi benzeri vergiler Türkiye’de hesaplanan kurumlar vergisinden indirilir.

2) Kesilen Vergiler

Kurumlar Vergisi Beyannamesinde gösterilen kurum kazançlarından vergi sorumlularınca yurtiçinde kesilmiş (tevkif edilmiş) olan vergiler varsa, bunlar beyanname üzerinden hesaplanan kurumlar vergisinden mahsup edilir.

Mahsup edilecek vergiler, beyanname üzerinden hesaplanan kurumlar vergisinden fazla olduğu takdirde, bu durum vergi dairesince mükellefe yazı ile bildirilir. Aradaki fark, mükellefin söz konusu yazıyı tebellüğ tarihinden itibaren bir yıl içinde başvurusu halinde kendisine iade olunur.

3) Geçici Vergi

Geçici vergi, kazancın elde edildiği dönem içinde bu dönemin kazancı üzerinden bir miktar verginin alınması ve alınan tutarın kazancın elde edildiği dönemin sonunda hesaplanan vergisinden mahsubu esasına dayanır. Kurumlar vergisi mükelleflerinden cari vergilendirme döneminin hesaplanan kurumlar vergisinden mahsup edilmek üzere geçici vergi alınır.

Geçici vergiye tam ve dar mükelleflerin tamamı tabidir. Geçici verginin oranı cari dönemin kurumlar vergisi oranıdır.

Geçici Kurumlar Vergisi oranı %20'dir.

4) Vergi İndirimi

Vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi teşviki getirilmiştir. Söz konusu indirimden finans ve bankacılık sektöründe faaliyet gösterenler, sigorta şirketleri, emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları hariç olmak üzere kurumlar vergisi mükellefleri yararlanabilirler. İndirim oranı %5'tir.

%5 VERGİ İNDİRİMİNDEN YARARLANMA ŞARTLARI NELERDİR?

- İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerinin kanuni süresi içerisinde verilmiş ve bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin de kanuni süresi içerisinde ödenmiş olması.
- İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıl içerisinde kesinleşmiş olması koşuluyla vergi beyannamelerindeki vergi türleri itibarıyla ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması.
- Vergi indiriminin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla vergi aslı (vergi cezaları dâhil) 1.000 TL üzerinde vadesi geçmiş borcunun bulunmaması.
- Vergi indiriminin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki dört takvim yılında kaçakçılık suçu fiillerinin işlenmemiş olması.

ÖRNEK

X AŞ'nin 2022 hesap dönemine ilişkin olarak vermiş olduğu kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden 2.000.000 TL kurumlar vergisi hesaplanmıştır. X AŞ, 2020, 2021 ve 2022 yıllarına ilişkin tüm vergi beyannamelerini kanuni süresi içerisinde vermiş ve tahakkuk eden vergileri de kanuni süresi içerisinde ödemiştir. Vergi indiriminden yararlanma şartlarının tamamını sağlayan ve 2020 hesap dönemine ait kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde hesaplanan kurumlar vergisi 2.000.000 TL olan X AŞ'nin bu hesap dönemine ilişkin olarak yurtiçinde kesinti suretiyle ödemiş olduğu kurumlar vergisi tutarı 30.000 TL'dir. Ayrıca X AŞ aynı döneme ilişkin olarak ayrıca 1.200.000 TL geçici vergi ödemiştir.

CEVAP

Vergi İndirim Tutarı: Hesaplanan Kurumlar Vergisi * İndirim Oranı

$$: 2.000.000 * 0,05 = 100.000 \text{ TL}$$

Hesaplanan Kurumlar Vergisi: 2.000.000

Mahsup Edilecek Vergiler Toplamı: 1.330.000

- Kesinti Suretiyle Ödenen Vergi: 30.000
- Ödenen Geçici Vergi: 1.200.000
- Vergi İndirimi: 100.000

Ödenecek Kurumlar Vergisi: $2.000.000 - 1.330.000 = 670.000 \text{ TL}$

Verginin Ödenme Zamanı

Kurumlar vergisi, beyannamenin verildiği ayın sonuna kadar ödenir.

Normal hesap dönemini takip eden kurumlarda hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ay içinde beyannamenin verildiği düşünüldüğünde ödeme süresinin **Nisan ayının son günü (30 Nisan)** olduğu anlaşılmaktadır.

Verginin ödenmesinde taksit yoktur.

Örneğin; normal hesap döneminin takip edilmesi halinde 2021 takvim yılı kurum kazancı 30 Nisan 2022 tarihine kadar beyan edilecek olup, beyannamenin verildiği Nisan ayının sonuna kadar da verginin tamamı vergi dairesine ödenecektir.

ÖZEL BEYANNAME

Kurumlar vergisi beyannamesine ilişkin açıklama yaparken dar mükellefiyete tabi yabancı kurumların gelir elde etmesi halinde bu kazançlarını tam mükellefler gibi yıllık kurumlar vergisi beyannamesi ile beyan etmek zorunda olduklarını söylemiştik.

Ancak **dar mükelleflerin sadece diğer kazanç ve iratlar kapsamında kalan** bazı gelirleri elde etmesi durumunda bu gelirlerin özel beyanname ile beyan edeceklerdir.

Dar mükellefiyete tabi olan yabancı kurumların gelirleri; diğer kazanç ve iratlardan meydana gelmesi halinde özel beyanname verecekleri öngörülmüştür.

Özel beyanname iki özellik dikkat çekmektedir:

- **Özel beyanname dar mükelleflere has bir beyannamedir.**
- **Dar mükelleflerin GVK göre diğer kazanç ve irat niteliğinde olan gelirlerini beyanı için verilir.**

Özel Beyanname Verme Süresi

Özel beyanname, kazancın elde edildiği tarihten itibaren **15 gün içinde verilir**. Dar mükellefiyete tabi yabancı kurumların vergisi, bunlar hesabına Türkiye'deki müdür veya temsilcileri; müdür veya temsilcileri mevcut değil ise kazanç ve iratları yabancı kuruma sağlayanlar adına tarh olunur.

Kurumlar vergisi, beyannamenin vergi dairesine verildiği günde, beyanname posta ile gönderilmişse vergiyi tarh edecek daireye geldiği tarihi izleyen üç gün içinde beyannamenin verildiği veya gönderildiği vergi dairesince tarh olunur.

Verginin Ödenmesi

Özel beyannameyle bildirilenler ile tarhiyatın muhatabının Türkiye'yi terk etmesi durumunda verginin beyanname verme süresi içinde ödeneceği öngörülmüştür.

Özel beyannameyle bildirilmesi gereken kazançların elde edilme tarihinden itibaren 15 gün içinde beyan edildiği düşünüldüğünde ve ödemenin de bu süre içinde yapılacağı anlaşılmaktadır.

KURUMLARDA GEÇİCİ VERGİ

Müessesenin özü, kurumdan faaliyette bulunularak kazancın elde edildiği yıl içinde, kurumdan belirli esaslara göre bir miktar vergi alınmasını ve alınan bu verginin hesap dönemi sonunda o dönemin hesaplanan kurumlar vergisinden mahsup edilmesi esasına dayanır.

Geçici Vergiye Tabi Kurumlar

- Tam mükellef kurumlar
- Dar mükellef kurumlar (ticari ve zirai kazançlarla sınırlı olarak)

Geçici Verginin Oranı ve Hesaplanması

Geçici vergi, faaliyette bulunulan (cari) yılın üçer aylık dönemlerinin mali bilgilerine dayanılarak hesaplanmaktadır.

Faaliyette bulunulan yıl ya da dönemin geçici vergisi, aynı yılın mali tablolarından yararlanılarak hesaplanır. Geçici verginin dönemi takvim yılının üçer aylık dönemleridir.

Geçici verginin matrahı, kurumların geçici vergi dönemleri itibariyle çıkaracakları bilanço ve gelir gider tablolarına göre bulunacak kazançları olacaktır. Bu nedenle indirim ve istisnalar nasıl dönem sonu kurum kazancının tespitinde dikkate alınıyorsa geçici vergiye ilişkin kazancın tespitinde de dikkate alınacaktır.

Geçici vergi oranı cari dönemin kurumlar vergisi oranı ile aynıdır.

Geçici vergi oranı %20'dir.

DÖNEMLER	DÖNEM	BEYAN SÜRESİ	ÖDEME SÜRESİ
1. Dönem	Ocak-Şubat-Mart	17 Mayıs	17 Mayıs
2. Dönem	Nisan-Mayıs-Haziran	17 Ağustos	17 Ağustos
3. Dönem	Temmuz-Ağustos-Eylül	17 Kasım	17 Kasım
4. Dönem	Ekim-Kasım-Aralık	17 Şubat	17 Şubat

Bu dönemlerin her birini kapsayacak şekilde matrah ve oran üzerinden hesaplanan geçici vergi, her üçer aylık dönemi takip eden ikinci ayın 17. günü akşamına kadar kurumlar vergisi itibariyle bağlı bulunulan vergi dairesine beyan edilip aynı gün içinde ödenecektir.

Geçici Verginin Mahsubu

Kurumlar vergisi mükellefleri tarafından bir önceki hesap dönemi ile ilgili olarak verilen kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanan kurumlar vergisinden, beyan edilen kurum kazancının ilgili olduğu hesap dönemine ilişkin olarak ödenen geçici vergiler mahsup edilecektir.

Mahsup işlemi sonucunda iki durumla karşı karşıya kalınması mümkündür.

Ya ödenen geçici vergi ilgili dönem hesaplanan kurumlar vergisinden fazladır ya da azdır. Geçici vergi, kurumlar vergisinden fazla ise, beyannamenin ait olduğu yıl hesap dönemine ilişkin geçici vergi tutarı beyanname üzerinden hesaplanan kurumlar vergisinden mahsup edildikten sonra artan tutar mükellefin diğer vergi borçlarına mahsup edilir.

Diğer vergi borçlarına mahsup sonunda hala kalan miktarın bulunması halinde, kalan kısım, mükellefin o yılın sonuna kadar yazılı olarak başvurması kaydıyla kendisine iade edilir.

ÖRNEK

Yıl sonu hesaplanan kurumlar vergisi 80.000 TL, geçici vergi 190.000 TL ve bu dönemdeki diğer vergi borçları 71.000 TL olan bir mükellefin durumu nedir?

CEVAP

Hesaplanan Kurumlar Vergisi: 80.000 TL

Ödenen Geçici Vergi: 190.000 TL

Geçici Vergi Fazlası: 110.000 TL

Diğer Vergi Borçları: 71.000 TL

İade Edilecek Tutar: 39.000 TL

Hesaplanan kurumlar vergisinin geçici vergiden fazla olması durumunda fark, kurumlar vergisi olarak ödenecektir.

KURUMLAR VERGİSİ MUHTASAR BEYANNAMESİ

Kurumlar vergisi kural olarak beyan üzerine tarh olunmaktadır. Ancak bu şekilde gelirini beyan edip vergisini ödemek durumunda olan kurumların beyan ve ödeme süreleri beklenmeden verginin bir an önce tahsil edilmesi amacıyla vergi tevkifatı sistemi getirilmiştir.

Bu sistem içinde verginin en azından bir kısmı kazancın elde edilme aşamasında tahsil edilerek güvenlik altına alınmış olur.

Tam Mükelleflerden Yapılacak Kesintiler

Vergi sorumluları kazanç ve iratlara ilişkin nakden veya hesaben ödeme yapmaları veya tahakkuk ettirmeleri halinde kesinti yapmak zorundadırlar. Sorumluluğun gerçek veya tüzel kişi olmasının önemi yoktur.

Vergi Tevkifatı Yapmak Zorunda Olanlar

- Kamu İdare ve müesseseleri,
- İktisadi Kamu Kurumları,
- Sair Kurumlar,
- Ticaret Şirketleri,
- Kooperatifler,
- İş Ortakları,
- Yatırım Fonu Yönetenler,
- Dernekler ve Vakıflar ve Dernek ve Vakıflara Ait İktisadi İşletmeler,
- Gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticari, zirai ve serbest meslek kazanç mensupları,

Tam Mükellef Kurumlardan Vergi Kesintisi ve Oranları

Kesinti oranı kanunda %15 olarak belirlenmiştir. Cumhurbaşkanı, vergi kesintisi oranlarını, her bir ödeme ve gelir için ayrı ayrı sıfıra kadar indirmeye, kurumlar vergisi oranına kadar yükseltmeye yetkili kılınmıştır.

Dar Mükelleflerden Yapılacak Kesintiler

Dar mükellef kurumlar bazı gelirleri elde ederlerken gelirleri üzerinden bir kısmı kesintiye tabi tutulur. Çünkü, dar mükelleflerin hem iş hem de kanuni merkezlerinin Türkiye’de bulunmamış olması vergi güvenliğini tehlikeye düşüren bir durumdur.

Kesinti Yapmak Zorunda Olan Vergi Sorumluları

Dar mükelleflere yapılacak ödemelerden kesinti yapacak kişilere (vergi sorumlularına) bir sınırlama getirilmemiştir. Dar mükellefler için kanunda belirtilen konularda ödeme yapan herkes vergi sorumlusu olarak nitelendirilmiştir.

Bu nedenle dar mükellefe kazanç ve iradı sağlayarak vergi kesintisine tabi kazanç ve iratları nakden veya hesaben ödeyen veya tahakkuk ettiren gerçek ve tüzel kişiler vergi sorumlusu olarak kabul edilmiştir.

Örneğin dar mükellef bir kurum Z Türkiye’de bulunan binasını üniversitede okuyan öğrenci N’ye ikamet etmesi amacıyla kiraya verse bile, öğrenci N herhangi bir vergi mükellefi olmadığı halde kira parasını dar mükellef kurum Z’ye öderken kesinti yapmak zorunda kalacaktır.

Muhtasar Beyannamenin Verilmesi ve Verginin Ödeme Süresi

Muhtasar beyanname ödeme veya tahakkukun yapıldığı yerin bağlı olduğu vergi dairesine verilecektir.

Vergi kesintisi yapmak zorunda olanlar, bu vergileri ödeme veya tahakkukun yapıldığı yer itibariyle bağlı oldukları vergi dairesine, vergilendirme dönemini izleyen ayın **26. günü** akşamına kadar muhtasar beyanname ile bildirmeye mecburlardır.

Kesilen vergilerin beyannamenin verildiği ayın 26. günü akşamına kadar ödenmesi gerekir.

Örneğin; Nisan ayındaki kesintiler bu ayı izleyen ay olan Mayıs ayının 26'sına kadar beyan edilecek ve aynı süre içinde ödenecektir.

ÖRNEK

Tam mükellef bir şirket olan X AŞ'nin bilgileri şu şekildedir:

Ticari Bilanço Karı: 50.000 TL

2018 Yılı Ödenmemiş SGK Primleri: 4.000 TL

Vergi Cezaları: 2.000 TL

İştirak Kazançları: 8.000 TL

Kanuni Sınırın Üzerinde Hesaplanan Amortisman: 4.000 TL

Vergi Gecikme Faizi: 5.000 TL

Katılım Bankasına Ödenen Katılım Payı: 3.000 TL

Emisyon Primi Kazançları: 2.000 TL Kurumlar vergisini hesaplayınız.

CEVAP

Ticari Bilanço Karı: 50.000 TL

Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler (+): 15.000 TL

- 2018 Yılı Ödenmemiş SGK Primleri: 5.000
- Vergi Cezaları: 2.000
- Kanuni Sınırın Üzerinde Hesaplanan Amortisman: 4.000
- Vergi Gecikme Faizi: 5.000

İndirim ve İstisnalar (-): 13.000 TL

- İştirak Kazançları İstisnası: 8.000
- Katılım Bankalarına Ödenen Katılım Payı: 3.000
- Emisyon Primi Kazancı İstisnası: 2.000

Kurumlar Vergisi Matrahı: $50.000 + 15.000 - 13.000$: 52.000 TL

Hesaplanan Kurumlar Vergisi: $52.000 * \%20 =$ 10.400 TL

ÖRNEK

XYZ AŞ'nin 2023 yılı ticari bilanço karı 100.000 TL'dir. İlgili şirket 5.000 TL yedek akçe, 5.000 TL özsermaye üzerinden faiz, 2.000 TL para ve vergi cezası, 8.000 TL transfer fiyatlandırma yoluyla örtülü kazanç, 3.000 TL ilk tesis ve kurulum gideri, 7.000 TL 2019 yılına ilişkin zarar, 5.000 TL iştirak kazançları istisnası ve 5.000 TL emisyon primi istisnası gibi işlemler yapmıştır.

İlgili şirket 2023 yılı içinde 8.000 TL geçici vergi ödemiştir. Ödenecek kurumlar vergisini bulunuz.

CEVAP

Ticari Bilanço Karı: 100.000 TL

Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler (+): 20.000 TL

- 5.000 TL yedek akçe
- 5.000 TL özsermaye üzerinden faiz
- 2.000 TL para ve vergi cezası
- 8.000 TL transfer fiyatlandırma yoluyla örtülü kazanç

Gider, İndirim, İstisna, Zarar (-): 20.000 TL

- 3.000 TL ilk tesis ve kurulum giderleri
- 7.000 TL 2019 yılına ilişkin zarar
- 5.000 TL iştirak kazançları istisnası
- 5.000 TL emisyon primi istisnası

Matrah: 100.000 TL

Hesaplanan Kurumlar Vergisi: $100.000 * \%20 = 20.000$ TL

Ödenecek Kurumlar Vergisi: $20.000 - 8.000 = 12.000$ TL